

V Praze dne 2. 3. 2017
Čj. OVA: 155/17

Stanovisko

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), a některé další zákony

I. Úvod:

Ministerstvo spravedlnosti předkládá tento návrh mimo plán legislativních prací vlády na základě programového prohlášení vlády a na základě poznatků a potřeby z praxe. Zejména se jedná o nedostatky v zákonné úpravě obchodních korporací, které byly verifikovány na úrovni zvláštní pracovní skupiny zřízené právě za účelem vyhodnocení nedostatků právní úpravy po necelých třech letech aplikace nového zákona o obchodních korporacích.

Cílem předkládaného návrhu zákona je odstranit některé nedostatky, které v praxi doposud vyvstaly při uplatňování zákona o obchodních korporacích.

Navrhované změny se dotýkají různých aspektů fungování obchodních korporací a podle jejich zaměření je lze rozdělit do následujících kategorií:

- a) Odstranění nepřesností či nejednoznačností (například problematika tzv. vypořádací smlouvy, druhů podílů a akcií aj.).
- b) Snížení regulatorní zátěže pro podnikatele a posílení autonomie vůle tam, kde omezení nejsou nezbytná (například rozhodování per rollam, úprava zákazu konkurence, založení družstva aj.).
- c) Zajištění větší transparentnosti organizačních struktur kapitálových společností a družstev v situacích, kdy je členem jejich voleného orgánu (jiná) právnická osoba. U takové právnické osoby má být vždy dohledatelná fyzická osoba, která jménem právnické osoby jedná, a kterou lze případně volat k odpovědnosti.
- d) Funkční a vůči zahraniční praxi konkurenceschopná úprava monistického systému vnitřní správy akciové společnosti, vyhovující požadavkům transparentnosti.
- e) Efektivní vynucování povinnosti zakládat účetní dokumenty do sbírky listin obchodního rejstříku a v této souvislosti i řešení problematiky tzv. neaktivních společností.
- f) Úprava některých ustanovení tak, aby byl naplněn jejich smysl a účel (například členství ve statutárním orgánu osobních společností, úprava protestu na valné hromadě aj.).
- g) Odstranění nedostatků v transpozici některých ustanovení směrnic Evropské unie.
- h) Realizace propojení obchodního rejstříku s ostatními obdobnými evropskými registry prostřednictvím systému propojení rejstříků a naplnění požadavků evropského práva,
- i) Zajištění větší ochrany práv společníků, zvláště menšinových, a posílení jejich právní jistoty (například dovolání se neplatnosti usnesení nejvyššího orgánu osobních společností či zakotvení předkupního práva společníků společnosti s ručením omezeným k vlastním podílům společnosti), jakož i třetích osob.

- j) Odstranění legislativně-technických či terminologických chyb a duplicitních či jinak nadbytečných ustanovení.

II. Připomínky a návrhy změn:

K návrhu je připojena RIA, ve které je relativně slušně popsán existující právní stav a jeho nedostatky, identifikovány regulací dotčené subjekty a rovněž cíle a přínosy navržené právní úpravy. RIA obsahuje variantní řešení u jednotlivých oblastí regulace a je nutno konstatovat, že předkladatel pracuje s reálnými variantami, nejedná se pouze o formální pojetí variant. RIA také dobře pracuje s existujícími statistikami u obchodních korporací (zejména statistiky extrahované z obchodního rejstříku) a využívá jejich analýzu při obhajobě jednotlivých zvolených řešení. U vybraných okruhů regulace je rovněž zvolena multikriteriální analýza pro výběr nejvhodnějšího řešení.

RIA je napsána primárně z právního pohledu, ale současně obsahuje také určitý rozbor nákladů u témat, kde lze předpokládat určitý nárůst nákladů jak pro subjekty regulace (změnou dotčené obchodní korporace), tak také pro ministerstvo spravedlnosti a rejstříkové soudy.

Dopady

Jako připomínku k RIA lze uplatnit nedostatečné vyhodnocení daňových dopadů předložených změn a úprav v právu obchodních korporací, a to jak pro subjekty regulace samotné tak také pro stát. V této otázce se projevuje nedostatečné zahrnutí zástupců komor a sdružení daňových poradců a auditorů v rámci procesu přípravy novely zákona o korporacích. V tomto aspektu doporučuje komise doplnění RIA.

PK RIA upozorňuje na nedostatečný popis problému a zdůvodnění změn, které se týkají bytových družstev. Chybí také analýza dopadů v navrhované úpravě v této oblasti.

Popis **konzultačního procesu** je více než stručný. Předkladatel se nevypořádal s připomínkami, které v rámci připomínkové řízení uvedli zástupci sektoru družstevního bydlení.

III. Závěr:

PK RIA předložené hodnocení dopadů regulace přijímá s podmínkou následného dopracování dle výše uvedených připomínek:

- doplnit daňové dopady předložených úprav,
- podrobněji zdůvodnit navrhované změny (v kontextu problému) v úpravě bytových družstev a analyzovat jejich dopady.

Vypracoval: JUDr. Petr Solský

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v.r.
předsedkyně komise